

වියළි ආහාර ශබ්දා කිරීමේදී එම ශබ්දාවේ අන්තර්ගතය පවත්වා ගෙනමතය හා උෂ්ණත්වය ඉතා වැදගත් වේ. මෙම තෙතමනය හා උෂ්ණත්වය, ආහාර පරිභෝජනයට සුදුසු තත්ත්වයෙන් ශබ්දා කර තබා ගත හැකි කාලය තීරණය කරන ප්‍රධාන සාධක වේ. මෙසේ වැඩි තෙතමනය සමග ශබ්දාවේ උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් 30 පරාසයේ පැවතුණි හොත් එය ආහාර මත දිලීර හා අනෙකුත් ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ක්‍රියා කිරීම ආරම්භය ප්‍රසේන වේ. එවිට ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය ඇති වී ආහාර පරිභෝජනයට හුදුසු වීමට (තරක් වීමට) පටන් ගනී. ශ්‍රී ලංකාව සර්ව කලාපයේ පිහිටි දූෂක වන නිසා අපගේ පරිසර උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය සෑම විටම පාහේ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගේ වර්ධනය සඳහා යහපත් මට්ටමක තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ කළුතරයේ හැර අනිකුත් සෑම ප්‍රදේශයකම දෛනික සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය (දැවල් සහ රාත්‍රී) සෙල්සියස් අංශක 22 හා 35 පරාසයේ විචලනය වන අතර තෙතමනය (සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාව) දැවල් කාලයේ 70% - 85% අතර ද රාත්‍රී කාලයේදී එය 85% - 98% අතර ද සමහර දිනවලදී එය උපරිමය (වර්ෂාව පවතින දිනවල හා පිහි පවතින අවස්ථාවල) දක්වා ද වෙනස් විය හැකිය. මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින දේශගුණ තත්ත්ව අනුව දිගු කලක් වියළි ආහාර හොඳ තත්ත්වයෙන් ශබ්දා කර තබා ගැනීමට නම් විද්‍යානුකූල ලෙස ශබ්දාවේ තෙතමනය, උෂ්ණත්වය හා අන්තර්ගත වායු සංසරණය නිසි ආකාරයෙන් පාලනය ඉතා වැදගත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති පරිසර තත්ත්ව අනුව බොහෝමයක් වියළි ආහාර හා ධාන්‍ය ශබ්දා කිරීම සඳහා වඩාත් සුදුසු උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය වන්නේ සෙල්සියස් අංශක 20-25ත් හා සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය 60%-70% මෙම උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය ශබ්දාව තුළ පැමිණීමට පවත්වා ගැනීම දිගු කාලයක් ආහාර තරක් වීමකින් තොරව තබා ගැනීමටත් ආහාරවල රසය, ගුණය, පැහැය හා සුවඳ පවත්වා ගැනීමටත් ඉතාමත් වැදගත් වේ. මීට අමතරව ශබ්දා කරන ආහාරවල තත්ත්වය, අවශ්‍ය වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි නිසි ඉඩ තබා ශබ්දා කිරීම හා ශබ්දාවේ පිරිසිදුකම පවත්වා ගැනීම ද ඉතාමත් වැදගත් වේ. සහල්, බඩ ඉරිඟු, කුරක්කන්, සෝයා බෝංචි, මුං, කවුඩි, රටකපු, කල වැනි බීජ ශබ්දා කිරීමේදී ශබ්දා කිරීමට පෙර බීජවල තෙතමන ප්‍රමාණය 11%-12% දක්වා වියලා ගැනීම ඉතාමත් වැදගත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ නිපදවන වී, බඩ ඉරිඟු, කුරක්කන් වැනි ධාන්‍ය ශබ්දා කිරීමේදී සුදුසු උෂ්ණත්වය හා පරිසර තෙතමනය වන්නේ සෙල්සියස් අංශක 20-25ත් හා සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය 60%-70% වේ. එහෙත් රටකපු, කල හා සෝයා බෝංචි වැනි තෙල් සහිත බීජ ශබ්දා කිරීමේදී එය සෙල්සියස් අංශක 18-22ත් හා සාපේක්ෂ ආර්ද්‍රතාවය 50%-60% අතර පවත්වා ගැනීම, තෙල් බීජ තුළ රසායනික ප්‍රතික්‍රියා අවම කර උසස් තත්ත්වයෙන් ශබ්දා කිරීම සඳහා වැදගත් වේ. ඉහත විස්තර කළ පරිදි අවශ්‍ය ශබ්දා පරිසර

විඤ්චි ආහාර විද්‍යානුකූලව කල් තබා ගැනීමේ වේගවේග

තත්ත්වයන්, බීජ සඳහා අවශ්‍ය වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සුදුසු ඉඩ සහිතව හා ශබ්දාවේ පිරිසිදුකම පවත්වාගැනීම කළ හොත් බීජ මාස 10-12ක් පමණ ජීවත්ව සහිතව හොඳ තත්ත්වයෙන් තබා ගත හැකි වේ.

එලෙසම සියලු ආහාර වර්ග කාර්මික ද්‍රව්‍ය වන නිසාත් වී, සහල්, බඩ ඉරිඟු, කුරක්කන්, සෝයා බෝංචි, මුං, කවුඩි, රට කපු, කල හා ලුණු යන දේ ජීවී බීජ වන නිසාත් මෙම ජීවී බීජ හා අනෙකුත් කාර්මික ආහාර දීර්ඝ කාලයක් ශබ්දා කර තිබීමේදී ඒවායේ පරිවෘත්තීය හා අනෙකුත් ජීව රසායනික ක්‍රියා නිසා ශබ්දා කර ඇති ආහාර ද්‍රව්‍යවලින් නොයෙකුත් වායු වර්ග (කාර්මික ඩයොක්සයිඩ්, කාර්මික මොනොක්සයිඩ්, මීතේන්, ඇමෝනියා වැනි) නිකුත් වේ. මෙම වායු වර්ග ඉවත් නොවුණි හොත් එම වායු ශබ්දාව තුළ එකතු වීම සිදු වේ. එම නිසා ආහාරවල තත්ත්වය එතම් රසය, පැහැය හා සුවඳ වෙනස්වීම සිදු විය හැකිය. එබැවින් ශබ්දාව තුළ නිපදවෙන මෙම වායු වර්ග ශබ්දාවෙන් ඉවත් කිරීම ශබ්දාකර ආහාර හොඳ තත්ත්වයෙන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය වේ.

එලෙසම මෙම පරිවෘත්තීය හා අනෙකුත් ජීව රසායනික ක්‍රියා නිසා තාපය වීම වීම ද සිදු වේ. එමගින් සමහර ස්ථානවල අධි උණුසුම් ප්‍රදේශ (heat spots) ඇති විය හැකිය. මෙමගින් එම ප්‍රදේශවල ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩි වී ආහාර හෝ බීජ තරක් වීම ආරම්භ වීම සිදු වේ. මෙය වැළැක්වීම සඳහා මෙම තාපය ඉවත් කිරීම කළ යුතුය. ඒ සඳහා වායු සංසරණ පද්ධතියක් මගින් මෙම තාපය ශබ්දා කර ඇති ආහාරවලින් ඉවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින බොහෝ ආහාර ශබ්දා සංකීර්ණ නිරීක්ෂණය කිරීමේදී දැකිය හැකි වන්නේ ආහාර සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ලෙස අවශ්‍ය වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි නිසි ලෙස ශබ්දා නොකරන බවයි. එලෙසම මෙම ශබ්දා තුළ උෂ්ණත්වය හා තෙතමනය පාලනය කිරීමක් ද සිදු නොකරයි. එබැවින් ශබ්දා කර ඇති ආහාර මත දිලීර හා අනෙකුත් ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය ඇති වී ආහාර ඉක්මනින් තරක් වීමට පටන් ගනී.

මහාචාර්ය ලියනන්ද රාජපක්ෂ
ආචාර්ය එම්පී ඉණ්ඩිලක
 ප්‍රධාන පර්යේෂණ විද්‍යාඥ
 ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය